

אבותינו זה? האם מחויבים אנו לקיימו, או לא.

אמר להו רבי יוחנן: אסור לכם לשנות ממנהג, לפי שכבר קיבלו אותו אבותיכם עליהם. שנאמר "שמע בני מוסר אביך, ואל תטוש תורת אמך".

בני חוזאי נהגי, דהוו מפרשי חלה מאורזא [אורז].

אתו ואמרו ליה לרב יוסף דבר זה.

אמר להו: ניכלה זר באפייהו! שיאכל זר [האסור בחלה] בפניהם, את אותה חלה שהפרישו מן האורז. לפי שאין בה שם חלה כלל. שאין חיוב חלה נוהג אלא בחמשת מיני דגן. ואורז לאו ממין דגן הוא.

איתיביה אבוי מהא דתניא: דברים המותרים, ואחרים נהגו בהן איסור — אי אתה רשאי להתירן בפניהם.

אמר לו רב יוסף: וכי לאו מי איתמר עלה דההיא ברייתא:

אמר רב חסדא: לא שנו כן, אלא בכותאי [כותים] שנהגו איסור בדברים המותרים. אבל שאר אנשים מישראל, מותר להתירן בפניהם.

אמר לו אבוי: בכותאי מאי טעמא לא יתיר בפניהם? — משום דאם יתיר בפניהם דברים שנהגו בהם איסור, מסרכי מילתא [תזדלזל שמירת המצוות בעיניהם], ויבואו להתיר אף דברים האסורים מן הדין.

אם כן, הנך אינשי [בני חוזאי] נמי, כיון שאינם בני תורה — סרכי להו מילתא. ואם

תתיר בפניהם לאכול את חלת האורז, ימנעו מהפרשת חלה אף בעיסת דגן.

אלא, אמר רב אשי: חזינן — אי רובן אורז אכלי, לא ניכלה זר באפייהו את חלת האורז. דילמא משתכחא תורת חלה מינייהו לגמרי ואף מהדגן לא יפרישוה.

אבל אי רובן דגן אכלי, ניכלה זר באפייהו לחלת האורז. שאין לחוש שמא תשתכח תורת חלה מהם, שהרי עדיין אנו מחייבים אותם להפריש מן הדגן.

ואדרבה, יש לשרש מקרכם חומרה זו. שהרי מתוך שטועים וסוברים שהאורז חייב בחלה, עלולים הם להכשל באכילת טבל.

כי דילמא אתי לאפרושי חלה מן עיסת הדגן שהיא עיסת חיוב, על עיסת האורז שהיא עיסת פטור. וכיון שהופרשה על הפטור, אינה חלה אלא עדיין טבל היא. ואם יתנוה לכהן, נמצא אוכל הכהן טבל.

או שיפרישו מן עיסת האורז שהיא עיסת פטור, על עיסת הדגן שהיא עיסת חיוב. וכיון שלא חל שם חלה על האורז, עדיין לא נתקנה עיסת הדגן אלא עדיין טבל היא. ונמצאו אוכלים טבל.

גופא: דברים המותרים, ואחרים נהגו בהן איסור, אי אתה רשאי להתירן בפניהן!

אמר רב חסדא: בכותאי עסקינן, שאינן בקיאים בדיני. ואם תתיר להם מה שהם סבורים שהוא אסור, יבואו להתיר אף דברים האסורים מן הדין.

ותמהינן: וכי דוקא בכותים שנו כן, ובכולי עלמא לא?!